

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15019301	CPI de San Vicente	A Baña	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación infantil	Comunicación e representación da realidade	4º Inf.	8	280

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	5
4.1. Concrecións metodolóxicas	23
4.2. Materiais e recursos didácticos	24
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	25
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	25
6. Medidas de atención á diversidade	25
7.1. Concreción dos elementos transversais	26
7.2. Actividades complementarias	26
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	27
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	27
9. Outros apartados	28

1. Introducción

A programación da área de Comunicación e Representación da Realidade recolle os elementos curriculares que se traballarán ao longo do curso de 4º de EI co fin máximo de promover nas nenas e nenos as capacidades que lles permitan comezar a desenvolver ferramentas para comunicarse e interpretar a realidade a través de diferentes linguaxes e formas de expresión como medio para construír a súa identidade, representar a realidade e relacionarse coa contorna e coas demais persoas que a habitan.

Esta programación está deseñada para ser desenvolvida, conxuntamente coas programacións das outras dúas áreas, a través da realización de unidades didácticas entendidas como proxectos de aula formados por situación de aprendizaxe (retos, tarefas, actividades e exercicios). Consideramos fundamental seguir respetando o principio de globalidade á hora de deseñar estas situacións de aprendizaxe, onde se poñan en práctica habilidades e capacidades relacionadas coas tres áreas curriculares.

Para levar a cabo unha concreción dos elementos curriculares que irán en cada unidade ou proxecto adaptable a diferentes realidades de aula, establecemos categorías xerais que actuarán coma referencia para os centros de interese que cada mestra ou mestre escollerá, pero sempre favorecendo que xurdan dos intereses das nenas e nenos.

A temporalización das unidades proposta é orientativa e poderá ser modificada tendo en conta as realidades educativas. Atoparemos dúas unidades didácticas (a modo de proxecto) en cada trimestre, e unha unidade transversal que se desenvolverá ao longo de todo o curso, onde se traballarán de forma reiterativa aspectos moi concretos relacionados coa área e que complementará o traballado nas outras unidades.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Manifestar interese por interactuar en situacións cotiás a través da exploración e do uso do seu repertorio comunicativo para expresar as súas necesidades e intencións e para responder ás esixencias da contorna.	1	1				1		
OBX2 - Interpretar e comprender mensaxes e representacións apoiándose en coñecementos e recursos da súa propia experiencia para responder ás demandas da contorna e construír novas aprendizaxes.		1			1			
OBX3 - Producir mensaxes de maneira eficaz, persoal e creativa utilizando diferentes linguaxes, descubriendo os códigos de cada unha delas e explorando as súas posibilidades expresivas para responder a diferentes necesidades comunicativas.	1		1	1			1	1
OBX4 - Participar por iniciativa propia en actividades relacionadas con textos escritos, mostrando interese e curiosidade por comprender a súa funcionalidade e algunhas das súas características.	1	1		1				
OBX5 - Valorar a diversidade lingüística e dialectal presente na súa contorna, así como outras manifestacións culturais, para enriquecer as súas estratexias comunicativas e a súa bagaxe cultural.	1			1				1

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Coñecemos o mundo!	Esta unidade didáctica traballarase de xeito transversal durante o curso escolar e completará as outras unidades didácticas. Aquí atoparemos actividades relacionadas coas linguaxes coma medio de comunicación, de expresión e de relación social. Traballarase ao longo de todo o curso escolar aspectos básicos relacionados coas normas, intereses dos nenos/as e aproximación a lectoescritura e a lóxica-matemática.	70	X	X	X
2	Comunicámonos!	Nesta categoría traballaremos o nome propio. A par, traballaremos as singularidades, a igualdade de xénero ademais de comezar a expresar as emocións. Todo isto traballarase a través das diferentes linguaxes que se poden empregar nas aulas de EI.	35	X		
3	A nosa contorna	Nesta unidade didáctica coñeceremos os cambios que se producen na nosa contorna coa entrada do outono. A par, de identificar elementos típicos desta época do ano tamén traballaremos as festividades desta época como é o Samaín. Ao longo desta unidade os nenos/as traballarán arredor desta temática as diferentes manifestacións e expresións en calquera das linguaxes dispoñibles para o noso alumnado (oral, escrita, corporal, musical, plástica e audiovisual).	35	X		
4	Que frío vai!	Nesta categoría encadramos a unidade didáctica adicadas aos cambios que se producen coa chegada da nova estación. A par traballaremos vocabulario relacionado co: inverno, a roupa propia desta estación,... ademais traballaremos os estados da auga así como as enfermidades máis comúns nesta época do ano así como a comunicación en lugares como o hospital e a farmacia. Traballaremos a redor destas temáticas mencionadas anteriormente, as diferentes linguaxes que se deben fomentar en EI (linguaxe oral, linguaxe plástica, etc).	35		X	
5	Reciclamos!	Nesta unidade didáctica traballaremos a reciclaxe, os oficios e a compostaxe. As actividades que primarán nesta categoría serán de adquisición de novo vocabulario, descripción dos pasos para levar a cabo diferentes accións, elaboración de manualidades feitas con material de refugallo, a descripción de procesos e fenómenos naturais como son a descomposición da materia orgánica...	35		X	
6	As galiñas!	Esta unidade didáctica adicarase ao coñecemento das galiñas e a produción de ovos. Coñeceremos polo	35			X

UD	Título	Descrición	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
6	As galiñas!	tanto: o seu hábitat, a relación cos seres humanos, beneficios que nos aportan... As actividades que primarán nesta categoría serán de adquisición de novo vocabulario, a descrición do seu hábitat.	35			X
7	As verduras da nosa horta	Nesta unidade didáctica traballaranse como temas centrais a alimentación saudable, receitas de cociña sinxelas, así como a clasificación dos produtos da nosa horta. Traballaremos conceptos relacionados co mundo vexetal, centrándonos concretamente nos produtos da nosa horta, descubriendo aspectos da agricultura, así como da vida e a alimentación saudable ... As actividades que primarán nesta categoría serán de adquisición de novo vocabulario e a descrición de procesos e creación dunha horta...	35			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Coñecemos o mundo!	70

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Participar de maneira activa e axustada, espontánea e respectuosa coas diferenzas individuais en situacións comunicativas de diverso tipo.	Amosa iniciativa para facer aportacións nas situacións de intercambio comunicativo (asambleas, círculos dialóxicos, dinámicas de grupo...)	TI
CA1.3 - Expresar emocións, ideas e pensamentos a través de manifestacións artísticas e culturais, gozando do proceso creativo.	Expresa emocións ideas e pensamentos.	
CA2.1 - Participar en situacións de uso de diferentes linguas mostrando interese, curiosidade e respecto pola diversidade de perfís lingüísticos.	Mostra interese e curiosidade polas diferentes linguas.	
CA2.5 - Relacionarse coas demais persoas a través da fala empregando as expresións de convencións sociais básicas que regulan as relacións interpersoais.	Relacionase coas demais persoas a través da fala.	
CA2.7 - Participar en interaccións comunicativas en lingua estranxeira relacionadas con rutinas e situacións cotiás.	Relacionase coas demais persoas a través da fala.	
CA3.1 - Percibir, identificar e discriminar sons da lingua aumentando o seu repertorio comunicativo e adquirindo progresivamente unha maior precisión.	Percibe e discrimina sons da lingua aumentando o seu repertorio comunicativo.	

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA3.3 - Facer un uso funcional da linguaxe oral aumentando o seu repertorio lingüístico e construíndo progresivamente un discurso máis eficaz, organizado e coherente en contextos formais e informais.	Aumenta o seu repertorio lingüístico e constue progresivamente un discurso máis eficaz.	
CA3.4 - Utilizar a linguaxe oral como instrumento regulador da acción nas interaccións cos demais con seguridade e confianza.	Aumenta o seu repertorio lingüístico e contrúe progresivamente un discurso máis eficaz.	
CA3.5 - Evocar e expresar espontaneamente ideas a través do relato oral.	Expresa espontaneamente ideas a través do relato oral.	
CA4.4 - Producir diferentes textos individualmente ou en grupo, con escritura convencional ou non, con propósitos e intencións diferentes: recoller e transmitir información, gozo	Emprega, dentro das súas posibilidades, a escritura convencional ou non.	
CA5.1 - Identificar algunha das características textuais e paratextuais mediante a indagación acompañada en textos de uso social libres de todo tipo de prexuízos e estereotipos.	Expresa espontaneamente ideas a través do relato oral.	
CA5.3 - Gozar compartindo a escoita e a lectura de textos literarios.	Goza escoitando lecturas.	
CA6.1 - Percibir, identificar e discriminar sons.	Percibe, identifica e discrimina sons.	
CA6.4 - Expresar emocións, ideas e pensamentos a través de manifestacións artísticas e culturais, gozando do proceso creativo.	Expresa emocións, ideas e pensamentos.	
CA6.5 - Expresar gustos, preferencias e opinións sobre distintas manifestacións artísticas, explicando as emocións que produce o seu gozo.	Expresa emocións, ideas e pensamentos.	
CA6.6 - Interpretar musicalmente mensaxes expresadas noutras linguaxes (oral, plástica, gráfica, escrita e corporal), indagando nas posibilidades expresivas que ofrecen as transferencias entre elas.	Interpreta musicalmente mensaxes expresadas noutras linguaxes.	
CA7.1 - Interpretar as mensaxes transmitidas mediante representacións ou manifestacións artísticas, tamén en formato dixital, recoñecendo a intencionalidade do emisor e mostrando unha actitude curiosa e responsable.	Expresa gusto, prefencias e opinións sobre distitnas manifestacións artísticas.	
CA7.5 - Valorar as producións dos demais de forma crítica, respectuosa e empática.	Valora de xeito crítico, respectuoso e empático.	
CA8.1 - Explorar as posibilidades expresivas do corpo a través da dramatización e da danza.	Explora as posibilidades expresivas do corpo.	
CA8.3 - Valorar as producións dos demais de forma crítica, respectuosa e empática.	Valora de xeito crítico, respectuoso e empático.	
CA9.4 - Coñecer e aplicar as normas básicas de uso das ferramentas tecnolóxicas: tempos de utilización, contextos e momentos de uso, tipo de aplicacións, contidos axeitados.	Coñece as normas básicas de uso das ferramentas tecnolóxicas.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

- Repertorio comunicativo e elementos da comunicación non verbal.
- Convencións sociais do intercambio lingüístico en situacións comunicativas que potencien o respecto e a igualdade: atención, escoita activa, quendas de diálogo e alternancia.
- Ampliación do repertorio lingüístico individual.
- Uso do vocabulario das dúas linguas cooficiais.
- Aproximación á lingua estranxeira. Elementos para unha comunicación funcional básica.
- Utilización da linguaxe oral en situacións cotiás e as súas funcións: conversacións, xogos de interacción social e expresión de vivencias.
- Escoita e comprensión de lecturas en voz alta nas dúas linguas cooficiais, como fonte de pracer e aprendizaxe compartida.
- Interpretación da intención comunicativa das mensaxes.
- Verbalización da secuencia de accións nunha actividade planificada.
- Dominio progresivo do trazo a través da grafomotricidade como medio de expresión e comunicación.
- Achegamento a textos literarios orais e escritos con contido libre de prexuízos, co fin de contribuír a desenvolver valores sobre cultura de paz, dereitos da nena e do neno, igualdade de xénero e diversidade funcional étnico-cultural.
- Memorización e recitado de textos literarios.
- Discriminación de sons e identificación da fonte sonora.
- Utilización de sons para a interpretación e a creación musical.
- Achegamento a propostas musicais en distintos formatos: escoitar, cantar, bailar e tocar.
- O código musical: o son, o silencio e as súas calidades.
- Recoñecemento da intención expresiva nas producións musicais e/ou sonoras.
- Aprecio da escoita musical como fonte de gozo.
- Respecto polas producións alleas.
- Identificación das funcións da linguaxe musical: comunicativa, representativa e lúdico-creativa.
- Exploración das posibilidades plásticas e creativas de distintos materiais específicos e inespecíficos.
- Planificación da acción en producións plásticas.
- Exploración das posibilidades expresivas e comunicativas do propio corpo (cara, postura, ton, xestos) en actividades individuais e grupais libres de prexuízos e estereotipos sexistas.
- Uso do baile e da danza como medios de expresión.
- Respecto cara ás producións alleas.
- Lectura e interpretación crítica de imaxes e información recibida a través de medios dixitais.
- Función educativa dos dispositivos e elementos tecnolóxicos da súa contorna.

UD	Título da UD	Duración
2	Comunicámonos!	35

Cráterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Participar de maneira activa e axustada, espontánea e respectuosa coas diferenzas individuais en situacións comunicativas de diverso tipo.	Amosa iniciativa para facer aportacións nas situacións de intercambio comunicativo (asambleas, círculos dialóxicos, dinámicas de grupo...)	TI
CA1.3 - Expresar emocións, ideas e pensamentos a través de manifestacións artísticas e culturais, gozando do proceso creativo.	Expresa emocións ideas e pensamentos.	
CA2.5 - Relacionarse coas demais persoas a través da fala empregando as expresións de convencións sociais básicas que regulan as relacións interpersoais.	Relacionase coas demais persoas a través da fala.	
CA2.7 - Participar en interaccións comunicativas en lingua estranxeira relacionadas con rutinas e situacións cotiás.	Relacionase coas demais persoas a través da fala.	
CA3.1 - Percibir, identificar e discriminar sons da lingua aumentando o seu repertorio comunicativo e adquirindo progresivamente unha maior precisión.	Percibe e discrimina sons da lingua aumentando o seu repertorio comunicativo.	
CA3.4 - Utilizar a linguaxe oral como instrumento regulador da acción nas interaccións cos demais con seguridade e confianza.	Aumenta o seu repertorio lingüístico e contrúe progresivamente un discurso máis eficaz.	
CA3.6 - Expresar oralmente mensaxes facendo transferencias doutras linguaxes (musical, plástica, gráfica, escrita e corporal) e indagando nas posibilidades comunicativas que ofrece a combinación delas.	Expresa oralmente mensaxes facendo transferencias doutras linguaxes.	
CA4.4 - Producir diferentes textos individualmente ou en grupo, con escritura convencional ou non, con propósitos e intencións diferentes: recoller e transmitir información, gozo.	Emprega, dentro das súas posibilidades, a escritura convencional ou non.	
CA5.3 - Gozar compartindo a escoita e a lectura de textos literarios.	Goza escoitando lecturas.	
CA6.1 - Percibir, identificar e discriminar sons.	Percibe, identifica e discrimina sons.	
CA7.2 - Elaborar creacións plásticas explorando e utilizando diferentes materiais e técnicas e participando activamente no traballo en grupo.	Elabora creacións plásticas explorando e empregando diferentes materiais.	
CA7.5 - Valorar as producións dos demais de forma crítica, respectuosa e empática.	Valora de xeito crítico, respectuoso e empático.	
CA8.1 - Explorar as posibilidades expresivas do corpo a través da dramatización e da danza.	Explora as posibilidades expresivas do corpo.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

- Repertorio comunicativo e elementos da comunicación non verbal.
- Convencións sociais do intercambio lingüístico en situacións comunicativas que potencien o respecto e a igualdade: atención, escoita activa, quendas de diálogo e alternancia.
- Uso do vocabulario das dúas linguas cooficiais.
- Aproximación á lingua estranxeira. Elementos para unha comunicación funcional básica.
- Utilización da linguaxe oral en situacións cotiás e as súas funcións: conversacións, xogos de interacción social e expresión de vivencias.
- Interpretación da intención comunicativa das mensaxes.
- Dominio progresivo do trazo a través da grafomotricidade como medio de expresión e comunicación.
- Memorización e recitado de textos literarios.
- Discriminación de sons e identificación da fonte sonora.
- Aproximación aos elementos básicos da expresión plástica, técnicas e procedementos.
- Planificación da acción en producións plásticas.
- Exploración das posibilidades expresivas e comunicativas do propio corpo (cara, postura, ton, xestos?) en actividades individuais e grupais libres de prexuízos e estereotipos sexistas.
- Respecto cara ás producións alleas.

UD	Título da UD	Duración
3	A nosa contorna	35

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Participar de maneira activa e axustada, espontánea e respectuosa coas diferenzas individuais en situacións comunicativas de diverso tipo.	Amosa iniciativa para facer aportacións nas situacións de intercambio comunicativo (assembleas, círculos dialóxicos, dinámicas de grupo...)	TI
CA1.2 - Interpretar as mensaxes transmitidas mediante representacións ou manifestacións artísticas, tamén en formato dixital, recoñecendo a intencionalidade do emisor e mostrando unha actitude curiosa e responsable.	Interpreta as mensaxes transmitidas mediante representacións ou manifestacións artísticas.	
CA1.3 - Expresar emocións, ideas e pensamentos a través de manifestacións artísticas e culturais, gozando do proceso creativo.	Expresa emocións ideas e pensamentos.	
CA2.5 - Relacionarse coas demais persoas a través da fala empregando as expresións de convencións sociais básicas que regulan as relacións interpersoais.	Mostra interese e curiosidade polas diferentes liguas.	

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA2.6 - Relacionarse con normalidade a través da fala na pluralidade lingüística e cultural da súa contorna, manifestando interese por outras linguas, etnias e culturas.	Mostra interese e curiosidade polas diferentes liguas.	
CA2.7 - Participar en interaccións comunicativas en lingua estranxeira relacionadas con rutinas e situacións cotiás.	Relacionase coas demais persoas a través da fala.	
CA3.1 - Percibir, identificar e discriminar sons da lingua aumentando o seu repertorio comunicativo e adquirindo progresivamente unha maior precisión.	Percibe e discrimina sons da lingua aumentando o seu repertorio comunicativo.	
CA3.2 - Interpretar de forma eficaz as mensaxes e as intencións comunicativas dos demais.	Interpreta de forma eficaz as mensaxes e as intencións comunicativas.	
CA3.4 - Utilizar a linguaxe oral como instrumento regulador da acción nas interaccións cos demais con seguridade e confianza.	Aumenta o seu repertorio lingüístico e contrúe progresivamente un discurso máis eficaz.	
CA3.5 - Evocar e expresar espontaneamente ideas a través do relato oral.	Expresa espontaneamente ideas a través do relato oral.	
CA5.3 - Gozar compartindo a escoita e a lectura de textos literarios.	Goza escoitando lecturas.	
CA5.4 - Participar en actividades de aproximación á literatura infantil, tanto de carácter individual coma en contextos dialóxicos e participativos, descubriendo, explorando e apreciando a beleza da linguaxe literaria.	Goza escoitando lecturas.	
CA5.5 - Expresar gustos, preferencias e opinións sobre distintas manifestacións artísticas, explicando as emocións que produce o seu gozo.	Expresa gustos, preferencias e opinións sobre diferentes manifestacións artísticas.	
CA6.1 - Percibir, identificar e discriminar sons.	Percibe, identifica e discrimina sons.	
CA6.2 - Interpretar propostas dramáticas e musicais utilizando e explorando diferentes instrumentos, recursos ou técnicas.	Percibe, identifica e discrimina sons.	
CA7.2 - Elaborar creacións plásticas explorando e utilizando diferentes materiais e técnicas e participando activamente no traballo en grupo.	Elabora creacións plásticas empregando diferentes materiais.	
CA7.5 - Valorar as producións dos demais de forma crítica, respectuosa e empática.	Valora de xeito crítico, respectuoso e empático.	
CA8.1 - Explorar as posibilidades expresivas do corpo a través da dramatización e da danza.	Explora as posibilidades expresivas do corpo.	
CA8.2 - Axustar harmonicamente o seu movemento ao dos demais e ao espazo como forma de expresión corporal libre, manifestando interese e iniciativa.	Móvese de xeito harmónico.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Repertorio comunicativo e elementos da comunicación non verbal.

Contidos

- Comunicación interpersonal: empatía e asertividade.
- Convencións sociais do intercambio lingüístico en situacións comunicativas que potencien o respecto e a igualdade: atención, escoita activa, quendas de diálogo e alternancia.
- Uso do vocabulario das dúas linguas cooficiais.
- Recoñecemento das particularidades lingüísticas da contorna máis próxima.
- Aproximación á lingua estranxeira. Elementos para unha comunicación funcional básica.
- Utilización da linguaxe oral en situacións cotiás e as súas funcións: conversacións, xogos de interacción social e expresión de vivencias.
- Creación de textos ou enunciados orais formais e informais.
- Interpretación da intención comunicativa das mensaxes.
- Verbalización da secuencia de accións nunha actividade planificada.
- Uso progresivo de léxico variado, aumentando a precisión na procura dunha maior estruturación das súas frases.
- Memorización e recitado de textos literarios.
- Establecemento de vínculos afectivos e lúdicos cos textos literarios.
- Conversacións e diálogos ao redor de textos literarios libres de prexuízos e estereotipos sexistas.
- A biblioteca de centro e de aula como recurso de aproximación á literatura.
- Escoita atenta de narracións e instrucións lidas por outras persoas.
- Discriminación de sons e identificación da fonte sonora.
- Exploración das posibilidades sonoras, expresivas e creativas da voz e do corpo.
- Aproximación aos elementos básicos da expresión plástica, técnicas e procedementos.
- Planificación da acción en producións plásticas.
- Exploración das posibilidades expresivas e comunicativas do propio corpo (cara, postura, ton, xestos) en actividades individuais e grupais libres de prexuízos e estereotipos sexistas.
- Aproximación aos xogos de expresión corporal e dramática.
- Respecto cara ás producións alleas.

UD	Título da UD	Duración
4	Que frío vai!	35

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
-------------------------	------------------------	----

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Participar de maneira activa e axustada, espontánea e respectuosa coas diferenzas individuais en situacións comunicativas de diverso tipo.	Amosa iniciativa para facer aportacións nas situacións de intercambio comunicativo (asambleas, círculos dialóxicos, dinámicas de grupo...)	TI
CA1.3 - Expresar emocións, ideas e pensamentos a través de manifestacións artísticas e culturais, gozando do proceso creativo.	Expresa emocións, ideas e pensamentos a través de manifestacións artísticas e culturais.	
CA2.4 - Valorar positivamente as particularidades lingüísticas da contorna próxima.	Valora positivamente as particularidades lingüísticas da contorna.	
CA2.5 - Relacionarse coas demais persoas a través da fala empregando as expresións de convencións sociais básicas que regulan as relacións interpersoais.	Emprega as expresións de convencións sociais básicas e unha linguaxe respectuosa coas demais persoas no intercambio comunicativo	
CA2.7 - Participar en interaccións comunicativas en lingua estranxeira relacionadas con rutinas e situacións cotiás.	Amosa iniciativa para facer aportacións nas situacións de intercambio comunicativo (asambleas, círculos dialóxicos, dinámicas de grupo...) en diferentes linguas	
CA3.1 - Percibir, identificar e discriminar sons da lingua aumentando o seu repertorio comunicativo e adquirindo progresivamente unha maior precisión.	Participa nas actividades e xogos de conciencia fonolóxica recoñecendo e diferenciando os as unidades da lingua coma fonemas, letras, sílabas e palabras.	
CA3.4 - Utilizar a linguaxe oral como instrumento regulador da acción nas interaccións cos demais con seguridade e confianza.	Emprega a linguaxe para chegar a acordos cos demais para satisfacer as súas necesidades e desexos	
CA3.6 - Expresar oralmente mensaxes facendo transferencias doutras linguaxes (musical, plástica, gráfica, escrita e corporal) e indagando nas posibilidades comunicativas que ofrece a combinación delas.	Expresa oralmente mensaxes facendo transferencias doutras linguaxes.	
CA5.3 - Gozar compartindo a escoita e a lectura de textos literarios.	Escoita e goza cos textos literarios.	
CA5.4 - Participar en actividades de aproximación á literatura infantil, tanto de carácter individual coma en contextos dialóxicos e participativos, descubriendo, explorando e apreciando a beleza da linguaxe literaria.	Escoita e goza cos textos literarios.	
CA6.1 - Percibir, identificar e discriminar sons.	Participa nas actividades e xogos de conciencia fonolóxica amosando capacidade para percibir e discriminar diferentes sons.	
CA6.3 - Valorar as producións dos demais de forma crítica, respectuosa e empática.	Valora as producións dos demais de forma crítica, respectuosa e empática.	
CA7.3 - Expresar emocións, ideas e pensamentos a través de manifestacións plásticas, artísticas e culturais, gozando do proceso creativo.	Expresa emocións, ideas e pensamentos a través de manifestacións plásticas, artísticas e culturais.	
CA7.5 - Valorar as producións dos demais de forma crítica, respectuosa e empática.	Expresa gusto, preferencias e opinións sobre distintas manifestacións artísticas.	
CA8.1 - Explorar as posibilidades expresivas do corpo a través da dramatización e da danza.	Explora as posibilidades expresivas do corpo.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Repertorio comunicativo e elementos da comunicación non verbal. - Convencións sociais do intercambio lingüístico en situacións comunicativas que potencien o respecto e a igualdade: atención, escoita activa, quendas de diálogo e alternancia. - Emprego de fórmulas ou expresións que responden ás súas necesidades ou intereses. - Uso do vocabulario das dúas linguas cooficiais. - Aproximación á lingua estranxeira. Elementos para unha comunicación funcional básica. - Utilización da linguaxe oral en situacións cotiás e as súas funcións: conversacións, xogos de interacción social e expresión de vivencias. - Interpretación da intención comunicativa das mensaxes. - Memorización e recitado de textos literarios. - Establecemento de vínculos afectivos e lúdicos cos textos literarios. - Conversacións e diálogos ao redor de textos literarios libres de prexuízos e estereotipos sexistas. - Discriminación de sons e identificación da fonte sonora. - Descubrimento das propiedades sonoras dos obxectos cotiás da súa contorna e dos instrumentos. - Intención expresiva de producións plásticas e pictóricas. - Planificación da acción en producións plásticas. - Exploración das posibilidades expresivas e comunicativas do propio corpo (cara, postura, ton, xestos?) en actividades individuais e grupais libres de prexuízos e estereotipos sexistas. - Respecto cara ás producións alleas.

UD	Título da UD	Duración
5	Reciclamos!	35

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Participar de maneira activa e axustada, espontánea e respectuosa coas diferenzas individuais en situacións comunicativas de diverso tipo.	Amosa iniciativa para facer aportacións nas situacións de intercambio comunicativo (asambleas, círculos dialóxicos, dinámicas de grupo...)	TI
CA1.3 - Expresar emocións, ideas e pensamentos a través de manifestacións artísticas e culturais, gozando do proceso creativo.	Expresa emocións, ideas e pensamentos a través de manifestacións artísticas e culturais.	

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.4 - Axustar o seu repertorio comunicativo ás propostas, aos interlocutores e ao contexto, indagando nas posibilidades expresivas das diferentes linguaxes.	Axusta o seu repertorio comunicativa ás propostas, aos interlocutores e ao contexto.	
CA2.4 - Valorar positivamente as particularidades lingüísticas da contorna próxima.	Valora positivamente as particularidades lingüísticas da contorna.	
CA2.5 - Relacionarse coas demais persoas a través da fala empregando as expresións de convencións sociais básicas que regulan as relacións interpersoais.	Emprega as expresións de convencións sociais básicas e unha linguaxe respetuosa coas demais persoas no intercambio comunicativo	
CA2.6 - Relacionarse con normalidade a través da fala na pluralidade lingüística e cultural da súa contorna, manifestando interese por outras linguas, etnias e culturas.	Amosa iniciativa para facer aportacións nas situacións de intercambio comunicativo (asambleas, círculos dialóxicos, dinámicas de grupo...) en diferentes linguas	
CA2.7 - Participar en interaccións comunicativas en lingua estranxeira relacionadas con rutinas e situacións cotiás.	Amosa iniciativa para facer aportacións nas situacións de intercambio comunicativo (asambleas, círculos dialóxicos, dinámicas de grupo...) en diferentes linguas	
CA3.1 - Percibir, identificar e discriminar sons da lingua aumentando o seu repertorio comunicativo e adquirindo progresivamente unha maior precisión.	Participa nas actividades e xogos de conciencia fonolóxica recoñecendo e diferenciando os as unidades da lingua coma fonemas, letras, sílabas e palabras.	
CA3.2 - Interpretar de forma eficaz as mensaxes e as intencións comunicativas dos demais.	Comprende a intención comunicativa e interpreta das mensaxes emitidas por outras persoas ea as interpreta correctamente.	
CA3.4 - Utilizar a linguaxe oral como instrumento regulador da acción nas interaccións cos demais con seguridade e confianza.	Emprega a linguaxe para chegar a acordos cos demais para satisfacer as súas necesidades e desexos	
CA3.5 - Evocar e expresar espontaneamente ideas a través do relato oral.	Amosa iniciativa para facer aportacións nas situacións de intercambio comunicativo (asambleas, círculos dialóxicos, dinámicas de grupo...).	
CA5.2 - Recorrer á biblioteca como fonte de información e gozo e banco de recursos, respectando as súas normas de uso.	Visita o recuncho da biblioteca de maneira voluntaria, respectando as normas de uso e colaborando na súa organización.	
CA5.3 - Gozar compartindo a escoita e a lectura de textos literarios.	Escoita e goza cos textos literarios.	
CA5.4 - Participar en actividades de aproximación á literatura infantil, tanto de carácter individual coma en contextos dialóxicos e participativos, descubriendo, explorando e apreciando a beleza da linguaxe literaria.	Escoita e goza coos textos literarios.	
CA5.5 - Expresar gustos, preferencias e opinións sobre distintas manifestacións artísticas, explicando as emocións que produce o seu gozo.	Expresa gusto, prefencias e opinions sobre distitnas manifestacións artísticas.	
CA6.1 - Percibir, identificar e discriminar sons.	Participa nas actividades e xogos de conciencia fonolóxica amosando capacidade para percibir e discriminar diferentes sons.	
CA6.2 - Interpretar propostas dramáticas e musicais utilizando e explorando diferentes instrumentos, recursos ou técnicas.	Participa nas actividades e xogos relacionados coa dramatización e a música.	

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA6.3 - Valorar as producións dos demais de forma crítica, respectuosa e empática.	Valora as producións dos demais de forma crítica, respectuosa e empática.	
CA7.3 - Expresar emocións, ideas e pensamentos a través de manifestacións plásticas, artísticas e culturais, gozando do proceso creativo.	Expresa emocións, ideas e pensamentos a través de manifestacións plásticas, artísticas e culturais.	
CA7.5 - Valorar as producións dos demais de forma crítica, respectuosa e empática.	Expresa gusto, preferencias e opinións sobre distintas manifestacións artísticas.	
CA8.1 - Explorar as posibilidades expresivas do corpo a través da dramatización e da danza.	Explora as posibilidades expresivas do corpo.	
CA9.3 - Expresarse de maneira creativa utilizando diversas ferramentas ou aplicacións dixitais intuitivas e visuais para expresarse de maneira creativa.	Expresase de maneira creativa empregando diversas ferramentas.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Repertorio comunicativo e elementos da comunicación non verbal. - Convencións sociais do intercambio lingüístico en situacións comunicativas que potencien o respecto e a igualdade: atención, escoita activa, quendas de diálogo e alternancia. - Emprego de fórmulas ou expresións que responden ás súas necesidades ou intereses. - Uso do vocabulario das dúas linguas cooficiais. - Recoñecemento das particularidades lingüísticas da contorna máis próxima. - Aproximación á lingua estranxeira. Elementos para unha comunicación funcional básica. - Utilización da linguaxe oral en situacións cotiás e as súas funcións: conversacións, xogos de interacción social e expresión de vivencias. - Creación de textos ou enunciados orais formais e informais. - Interpretación da intención comunicativa das mensaxes. - Verbalización da secuencia de accións nunha actividade planificada. - Uso progresivo de léxico variado, aumentando a precisión na procura dunha maior estruturación das súas frases. - Os contos tradicionais como elemento transmisor de cultura e xerador de debates con relación a estereotipos de xénero. - Memorización e recitado de textos literarios. - Establecemento de vínculos afectivos e lúdicos cos textos literarios. - Conversacións e diálogos ao redor de textos literarios libres de prexuízos e estereotipos sexistas. - A biblioteca de centro e de aula como recurso de aproximación á literatura. - Escoita atenta de narracións e instrucións lidas por outras persoas. - Discriminación de sons e identificación da fonte sonora.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Exploración das posibilidades sonoras, expresivas e creativas da voz e do corpo. - Descubrimento das propiedades sonoras dos obxectos cotiáns da súa contorna e dos instrumentos. - Intención expresiva de producións plásticas e pictóricas. - Planificación da acción en producións plásticas. - Exploración das posibilidades expresivas e comunicativas do propio corpo (cara, postura, ton, xestos) en actividades individuais e grupais libres de prexuízos e estereotipos sexistas. - Respecto cara ás producións alleas. - Aproximación ao uso de ferramentas dixitais en procesos creativos.

UD	Título da UD	Duración
6	As galiñas!	35

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Participar de maneira activa e axustada, espontánea e respectuosa coas diferenzas individuais en situacións comunicativas de diverso tipo.	Amosa iniciativa para facer aportacións nas situacións de intercambio comunicativo (asambleas, círculos dialóxicos, dinámicas de grupo...)	TI
CA1.3 - Expresar emocións, ideas e pensamentos a través de manifestacións artísticas e culturais, gozando do proceso creativo.	Expresa emocións, ideas e pensamentos a través de manifestacións artísticas e culturais.	
CA1.4 - Axustar o seu repertorio comunicativo ás propostas, aos interlocutores e ao contexto, indagando nas posibilidades expresivas das diferentes linguaxes.	Axusta o seu repertorio comunicativa ás propostas, aos interlocutores e ao contexto.	
CA2.3 - Descubrir e utilizar o vocabulario propio das linguas cooficiais mostrando interese polo seu uso.	Amosa iniciativa para facer aportacións nas situacións de intercambio comunicativo (asambleas, círculos dialóxicos, dinámicas de grupo...) en diferentes linguas.	
CA2.5 - Relacionarse coas demais persoas a través da fala empregando as expresións de convencións sociais básicas que regulan as relacións interpersoais.	Emprega as expresións de convencións sociais básicas e unha linguaxe respectuosa coas demais persoas no intercambio comunicativo	
CA2.7 - Participar en interaccións comunicativas en lingua estranxeira relacionadas con rutinas e situacións cotiás.	Amosa iniciativa para facer aportacións nas situacións de intercambio comunicativo (asambleas, círculos dialóxicos, dinámicas de grupo...) en diferentes linguas	
CA3.1 - Percibir, identificar e discriminar sons da lingua aumentando o seu repertorio comunicativo e adquirindo progresivamente unha maior precisión.	Participa nas actividades e xogos de conciencia fonolóxica recoñecendo e diferenciando os as unidades da lingua coma fonemas, letras, sílabas e palabras.	
CA3.4 - Utilizar a linguaxe oral como instrumento regulador da acción nas interaccións cos demais con seguridade e confianza.	Emprega a linguaxe para chegar a acordos cos demais para satisfacer as súas necesidades e desexos	

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA3.6 - Expresar oralmente mensaxes facendo transferencias doutras linguaxes (musical, plástica, gráfica, escrita e corporal) e indagando nas posibilidades comunicativas que ofrece a combinación delas.	Expresa oralmente mensaxes facendo trasferencias doutras linguaxes.	
CA4.1 - Mostrar interese por comunicarse a través de códigos escritos, convencionais ou non, valorando a súa función comunicativa.	Amosa interese por comunicarse a través de códigos escritos, convencionais ou non.	
CA4.2 - Identificar algunha das características textuais e paratextuais mediante a indagación acompañada en textos de uso social libres de todo tipo de prexuízos e estereotipos.	Identifica algunhas das características textuais e paratextuais mediante a indagación.	
CA4.3 - Desenvolver as habilidades grafomotrices do alumnado progresando no control e precisión.	É quen de realizar grafismos, libres e/ou suxeridos, así como a escritura de diferentes palabras sinxelas coñecidas polo alumnado.	
CA4.4 - Producir diferentes textos individualmente ou en grupo, con escritura convencional ou non, con propósitos e intencións diferentes: recoller e transmitir información, gozo.	Produce diferentes textos individualmente ou en grupo, con escritura convencional ou non.	
CA4.5 - Elaborar de forma escrita mensaxes expresadas noutras linguaxes (musical, plástica, gráfica, corporal e oral), indagando nas posibilidades comunicativas que ofrecen as transferencias entre elas.	Produce diferentes textos individualmente ou en grupo, con escritura convencional ou non.	
CA5.3 - Gozar compartindo a escoita e a lectura de textos literarios.	Escoita e goza coos textos literarios.	
CA5.4 - Participar en actividades de aproximación á literatura infantil, tanto de carácter individual coma en contextos dialóxicos e participativos, descubrindo, explorando e apreciando a beleza da linguaxe literaria.	Escoita e goza coos textos literarios.	
CA6.1 - Percibir, identificar e discriminar sons.	Participa nas actividades e xogos de conciencia fonolóxica amosando capacidade para percibir e discriminar diferentes sons.	
CA6.3 - Valorar as producións dos demais de forma crítica, respectuosa e empática.	Valora as producións dos demais de forma crítica, respectuosa e empática.	
CA7.4 - Expresar gustos, preferencias e opinións sobre distintas manifestacións artísticas, explicando as emocións que produce o seu gozo.	Expresa gusto, preferencias e opinións sobre distintas manifestacións artísticas.	
CA7.5 - Valorar as producións dos demais de forma crítica, respectuosa e empática.	Expresa gusto, preferencias e opinións sobre distintas manifestacións artísticas.	
CA8.1 - Explorar as posibilidades expresivas do corpo a través da dramatización e da danza.	Expone as posibilidades expresivas do corpo.	
CA9.3 - Expresarse de maneira creativa utilizando diversas ferramentas ou aplicacións dixitais intuitivas e visuais para expresarse de maneira creativa.	Expresase de maneira creativa empregando diversas ferramentas.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

- Repertorio comunicativo e elementos da comunicación non verbal.
- Convencións sociais do intercambio lingüístico en situacións comunicativas que potencien o respecto e a igualdade: atención, escoita activa, quendas de diálogo e alternancia.
- A lingua galega como parte da identidade da nosa comunidade autónoma.
- Uso do vocabulario das dúas linguas cooficiais.
- Aproximación á lingua estranxeira. Elementos para unha comunicación funcional básica.
- Utilización da linguaxe oral en situacións cotiás e as súas funcións: conversacións, xogos de interacción social e expresión de vivencias.
- Interpretación da intención comunicativa das mensaxes.
- Intención comunicativa e achegamento ás principais características textuais e paratextuais. Primeiras hipóteses para a interpretación e a comprensión.
- Identificación dos usos sociais e das funcións da lectura e da escritura: comunicativa, representativa e lúdico-creativa.
- Interese pola produción de mensaxes empregando a lingua escrita en situacións contextualizadas.
- Memorización e recitado de textos literarios.
- Establecemento de vínculos afectivos e lúdicos cos textos literarios.
- Conversacións e diálogos ao redor de textos literarios libres de prexuízos e estereotipos sexistas.
- Discriminación de sons e identificación da fonte sonora.
- Descubrimento das propiedades sonoras dos obxectos cotiás da súa contorna e dos instrumentos.
- Respecto cara ás producións alleas.
- Planificación da acción en producións plásticas.
- Exploración das posibilidades expresivas e comunicativas do propio corpo (cara, postura, ton, xestos) en actividades individuais e grupais libres de prexuízos e estereotipos sexistas.
- Respecto cara ás producións alleas.
- Aproximación ao uso de ferramentas dixitais en procesos creativos.

UD	Título da UD	Duración
7	As verduras da nosa horta	35

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Participar de maneira activa e axustada, espontánea e respectuosa coas diferenzas individuais en situacións comunicativas de diverso tipo.	Amosa iniciativa para facer aportacións nas situacións de intercambio comunicativo (asambleas, círculos dialóxicos, dinámicas de grupo...	TI
CA1.3 - Expresar emocións, ideas e pensamentos a través de manifestacións artísticas e culturais, gozando do proceso creativo.	Expresa emocións, ideas e pensamentos a través de manifestacións artísticas e culturais.	
CA1.4 - Axustar o seu repertorio comunicativo ás propostas, aos interlocutores e ao contexto, indagando nas posibilidades expresivas das diferentes linguaxes.	Axusta o seu repertorio comunicativa ás propostas, aos interlocutores e ao contexto.	
CA2.2 - Participar en diferentes situacións de uso das dúas linguas cooficiais recoñecendo a importancia de ambas as dúas para fomentar a riqueza cultural da nosa comunidade.	Amosa iniciativa para facer aportacións nas situacións de intercambio comunicativo (asambleas, círculos dialóxicos, dinámicas de grupo...) en diferentes linguas	
CA2.3 - Descubrir e utilizar o vocabulario propio das linguas cooficiais mostrando interese polo seu uso.	Amosa iniciativa para facer aportacións nas situacións de intercambio comunicativo (asambleas, círculos dialóxicos, dinámicas de grupo...) en diferentes linguas.	
CA2.5 - Relacionarse coas demais persoas a través da fala empregando as expresións de convencións sociais básicas que regulan as relacións interpersoais.	Emprega as expresións de convencións sociais básicas e unha linguaxe respetuosa coas demais persoas no intercambio comunicativo	
CA2.6 - Relacionarse con normalidade a través da fala na pluralidade lingüística e cultural da súa contorna, manifestando interese por outras linguas, etnias e culturas.	Amosa iniciativa para facer aportacións nas situacións de intercambio comunicativo (asambleas, círculos dialóxicos, dinámicas de grupo...) en diferentes linguas	
CA2.7 - Participar en interaccións comunicativas en lingua estranxeira relacionadas con rutinas e situacións cotiás.	Amosa iniciativa para facer aportacións nas situacións de intercambio comunicativo (asambleas, círculos dialóxicos, dinámicas de grupo...) en diferentes linguas	
CA3.1 - Percibir, identificar e discriminar sons da lingua aumentando o seu repertorio comunicativo e adquirindo progresivamente unha maior precisión.	Participa nas actividades e xogos de conciencia fonolóxica recoñecendo e diferenciando os as unidades da lingua coma fonemas, letras, sílabas e palabras.	
CA3.2 - Interpretar de forma eficaz as mensaxes e as intencións comunicativas dos demais.	Comprende a intención comunicativa e interpreta das mensaxes emitidas por outras persoas ea as interpreta correctamente.	
CA3.4 - Utilizar a linguaxe oral como instrumento regulador da acción nas interaccións cos demais con seguridade e confianza.	Emprega a linguaxe para chegar a acordos cos demais para satisfacer as súas necesidades e desexos	
CA3.5 - Evocar e expresar espontaneamente ideas a través do relato oral.	Amosa iniciativa para facer aportacións nas situacións de intercambio comunicativo (asambleas, círculos dialóxicos, dinámicas de grupo...).	
CA4.1 - Mostrar interese por comunicarse a través de códigos escritos, convencionais ou non, valorando a súa función comunicativa.	Amosa interese por comunicarse a través de códigos escritos, convencionais ou non.	
CA4.2 - Identificar algunha das características textuais e paratextuais mediante a indagación acompañada en textos de uso social libres de todo tipo de prexuízos e estereotipos.	Identifica algunhas das características textuais e paratextuais mediante a indagación.	

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA4.3 - Desenvolver as habilidades grafomotrices do alumnado progresando no control e precisión.	É quen de realizar grafismos, libres e/ou suxeridos, así como a escritura de diferentes palabras sinxelas coñecidas polo alumnado.	
CA4.4 - Producir diferentes textos individualmente ou en grupo, con escritura convencional ou non, con propósitos e intencións diferentes: recoller e transmitir información, gozo	Produce diferentes textos individualmente ou en grupo, con escritura convencional ou non.	
CA4.5 - Elaborar de forma escrita mensaxes expresadas noutras linguaxes (musical, plástica, gráfica, corporal e oral), indagando nas posibilidades comunicativas que ofrecen as transferencias entre elas.	Produce diferentes textos individualmente ou en grupo, con escritura convencional ou non.	
CA5.2 - Recorrer á biblioteca como fonte de información e gozo e banco de recursos, respectando as súas normas de uso.	Visita o recuncho da biblioteca de maneira voluntaria, respectando as normas de uso e colaborando na súa organización.	
CA5.3 - Gozar compartindo a escoita e a lectura de textos literarios.	Escoita e goza coos textos literarios.	
CA5.4 - Participar en actividades de aproximación á literatura infantil, tanto de carácter individual coma en contextos dialóxicos e participativos, descubriendo, explorando e apreciando a beleza da linguaxe literaria.	Escoita e goza coos textos literarios.	
CA5.5 - Expresar gustos, preferencias e opinións sobre distintas manifestacións artísticas, explicando as emocións que produce o seu gozo.	Expresa gusto, preferencias e opinións sobre distintas manifestacións artísticas.	
CA6.1 - Percibir, identificar e discriminar sons.	Participa nas actividades e xogos de conciencia fonolóxica amosando capacidade para percibir e discriminar diferentes sons.	
CA6.2 - Interpretar propostas dramáticas e musicais utilizando e explorando diferentes instrumentos, recursos ou técnicas.	Participa nas actividades e xogos relacionados coa dramatización e a música.	
CA6.3 - Valorar as producións dos demais de forma crítica, respectuosa e empática.	Valora as producións dos demais de forma crítica, respectuosa e empática.	
CA7.1 - Interpretar as mensaxes transmitidas mediante representacións ou manifestacións artísticas, tamén en formato dixital, recoñecendo a intencionalidade do emisor e mostrando unha actitude curiosa e responsable.	Expresa gusto, preferencias e opinións sobre distintas manifestacións artísticas.	
CA7.4 - Expresar gustos, preferencias e opinións sobre distintas manifestacións artísticas, explicando as emocións que produce o seu gozo.	Expresa gusto, preferencias e opinións sobre distintas manifestacións artísticas.	
CA7.5 - Valorar as producións dos demais de forma crítica, respectuosa e empática.	Expresa gusto, preferencias e opinións sobre distintas manifestacións artísticas.	
CA7.6 - Elaborar creacións plásticas a partir de mensaxes expresadas noutras linguaxes (musical, oral, gráfico, escrito e corporal) e indagar nas posibilidades expresivas que ofrecen as transferencias entre eles.	Elabora creacións plásticas a partir de mensaxes expresadas noutras linguaxes.	
CA8.1 - Explorar as posibilidades expresivas do corpo a través da dramatización e da danza.	Expóra as posibilidades expresivas do corpo.	

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA8.2 - Axustar harmonicamente o seu movemento ao dos demais e ao espazo como forma de expresión corporal libre, manifestando interese e iniciativa.	Axusta o seu movemento ao dos demais e ao espazo.	
CA8.4 - Interpretar corporalmente mensaxes expresadas noutras linguaxes (musical, plástica, gráfica, escrita e oral) e indagar nas posibilidades expresivas que ofrecen as transferencias entre elas.	Interpreta corporalmente mensaxes expresadas noutras linguaxes.	
CA9.1 - Interactuar de maneira virtual familiarizándose co uso de diferentes medios e ferramentas dixitais.	Iniciouse no emprego de diferentes medios e ferramentas dixitais.	
CA9.2 - Interpretar as mensaxes transmitidas mediante representacións ou manifestacións artísticas, ou en formato dixital, recoñecendo a intencionalidade do emisor e mostrando unha actitude curiosa e responsable.	Iniciouse no emprego de diferentes medios e ferramentas dixitais como medio de transmisión.	
CA9.3 - Expresarse de maneira creativa utilizando diversas ferramentas ou aplicacións dixitais intuitivas e visuais para expresarse de maneira creativa.	Expresase de xeito creativo utilizando diversas ferramentas.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Repertorio comunicativo e elementos da comunicación non verbal. - Convencións sociais do intercambio lingüístico en situacións comunicativas que potencien o respecto e a igualdade: atención, escoita activa, quendas de diálogo e alternancia. - Achegamento á realidade lingüística da contorna. Fórmulas ou expresións que responden ás súas necesidades ou intereses. - A lingua galega como parte da identidade da nosa comunidade autónoma. - Uso do vocabulario das dúas linguas cooficiais. - Recoñecemento das particularidades lingüísticas da contorna máis próxima. - Aproximación á lingua estranxeira. Elementos para unha comunicación funcional básica. - Utilización da linguaxe oral en situacións cotiás e as súas funcións: conversacións, xogos de interacción social e expresión de vivencias. - Creación de textos ou enunciados orais formais e informais. - Interpretación da intención comunicativa das mensaxes. - Verbalización da secuencia de accións nunha actividade planificada. - Discriminación auditiva e conciencia fonolóxica. - Uso progresivo de léxico variado, aumentando a precisión na procura dunha maior estruturación das súas frases. - Intención comunicativa e achegamento ás principais características textuais e paratextuais. Primeiras hipóteses para a interpretación e a comprensión. - Identificación dos usos sociais e das funcións da lectura e da escritura: comunicativa, representativa e lúdico-creativa.

Contidos

- Diferenciación entre as formas escritas e outras formas de expresión gráfica.
- Exploración das propiedades do sistema de escritura: hipóteses cuantitativas e cualitativas. Aproximación ao código escrito desde as escrituras indeterminadas.
- Creación de textos escritos en diferentes soportes. Outros códigos de representación gráfica: imaxes, símbolos, números.
- Dominio progresivo do trazo a través da grafomotricidade como medio de expresión e comunicación.
- Identificación e representación de palabras e frases escritas moi significativas e usuais.
- Interese pola produción de mensaxes empregando a lingua escrita en situacións contextualizadas.
- Iniciación a estratexias de procura de información, reelaboración e comunicación.
- Situacións de lectura individual ou a través de modelos lectores de referencia.
- Os contos tradicionais como elemento transmisor de cultura e xerador de debates con relación a estereotipos de xénero.
- Memorización e recitado de textos literarios.
- A biblioteca de centro e de aula como recurso de aproximación á literatura.
- escoita atenta de narracións e instrucións lidas por outras persoas.
- Discriminación de sons e identificación da fonte sonora.
- Exploración das posibilidades sonoras, expresivas e creativas da voz e do corpo.
- Descubrimento das propiedades sonoras dos obxectos cotiáns da súa contorna e dos instrumentos.
- Exploración das posibilidades plásticas e creativas de distintos materiais específicos e inespecíficos.
- Respecto cara ás producións alleas.
- Planificación da acción en producións plásticas.
- Achegamento a diferentes formatos e soportes de expresión plásticos e visuais.
- Exploración das posibilidades expresivas e comunicativas do propio corpo (cara, postura, ton, xestos) en actividades individuais e grupais libres de prexuízos e estereotipos sexistas.
- Aproximación aos xogos de expresión corporal e dramática.
- Respecto cara ás producións alleas.
- Vivencia do xesto e do movemento como recursos corporais para a expresión, a comunicación e o intercambio afectivo.
- Aproximación ao uso de aplicacións e ferramentas dixitais con distintos fins: creación, comunicación, aprendizaxe e gozo.
- Uso saudable e responsable das tecnoloxías dixitais.
- Aproximación ao uso de ferramentas dixitais en procesos creativos.

4.1. Concrecións metodolóxicas

A práctica educativa na Educación Infantil permite diferentes enfoques metodolóxicos, máis é preciso considerar algunhas ideas fundamentais que teñen que sustentar a acción didáctica. Estes principios ofrécese como referentes que permiten tomar decisións metodolóxicas fundamentadas para que, en efecto, a intervención pedagóxica teña un sentido inequivocamente educativo.

Para desenvolver as competencias clave cómpre traballar, sobre todo, por proxectos e resolvendo problemas; así, propoñeranse tarefas e retos que inciten ós nenos e ás nenas a mobilizar os seus coñecementos e habilidades.

Dende a metodoloxía por proxectos trátase de achegar a escola á vida diaria.

Nas aulas de infantil do CPI de San Vicente, terase en conta os seguintes principios metodolóxicos esenciais:

- Principio de globalización e aprendizaxe significativa:

O principio de globalización permite que os nenos e as nenas aborden as experiencias de aprendizaxe de forma global, aproximando aos nenos ao que teñen que aprender dende unha perspectiva integrada e diversa.

Atendendo a este principio, o proxecto tratará os contidos do nivel da Educación Infantil de forma global, interrelacionando as tres áreas ou ámbitos de experiencia que forman o currículo.

Organízanse así os contidos en unidades didácticas significativas para o neno e a nena, que, partindo dos seus propios intereses, vinculan debida e ordenadamente os elementos informativos novos cos que xa posúen.

Os nenos e nenas aprenden construíndo, reinterpretando de maneira compartida coas demais persoas os coñecementos e saberes da cultura en que viven. Aprender de forma globalizada supón establecer múltiples e substantivas relacións entre o que xa sabe ou viviu e aquilo que é unha nova aprendizaxe. Estas relacións prodúcense máis facilmente cando os educadores fan de mediadores, partindo dos coñecementos previos e axudando os nenos e as nenas a ampliar os seus saberes.

Aprender de forma significativa e con sentido permitirá aplicar o aprendido nunha situación a outras situacións e contextos. Outro dos requisitos para aprender significativamente é que o neno e a nena teñan unha disposición positiva cara á aprendizaxe e estean motivados para aprender.

- Principio de actividade:

O neno coñece a realidade actuando sobre ela, por isto incidiremos en actividades que impliquen a observación, a exploración, a manipulación, a investigación que favoreza actividades de curiosidade e de búsqueda de respostas.

Nesta etapa educativa enténdese como actividade calquera tipo de proposta ou situación que invite a nenas e nenos a elaborar representacións do que pretende facer, do que se podería facer ou do que se fixo, para axudarlle a ser capaz de obter información, imitar, representar, comunicar e reflexionar sobre a súa propia actividade, lembrar experiencias ou predicir consecuencias. Así, os pequenos coñecen o mundo que os rodea, estruturan o seu propio pensamento, controlan e orientan futuras experiencias e descubren as súas emocións e sentimentos. As propostas e actividades deben ser variadas e axustadas aos distintos ritmos e estilos cognitivos dos nenos e das nenas que integran o grupo. Segundo a intencionalidade educativa que se ten, o momento en que se presentan ou o tipo de aprendizaxe que se quere xerar habería que propoñer situacións de distinto tipo.

- Principio da actividade lúdica:

A través dos xogos, nenas e nenos aproxímanse ao coñecemento do medio que os rodea, ao pensamento e ás emocións propias e dos demais. Polo seu carácter motivador, creativo e pracenteiro, a actividade lúdica ten unha importancia clave na Educación Infantil.

A potencialidade educativa do xogo outórgalle a este un triplo carácter: debe ser tratado como obxectivo educativo, porque ten que ensinársese a xogar como contido, xa que son moitas as aprendizaxes vinculadas aos xogos que os nenos e nenas poden construír e como recurso metodolóxico porque a través do xogo se poden realizar aprendizaxes referidas ás diversas áreas de coñecemento e experiencia.

- Principio de socialización:

A nosa programación atende tamén ao principio de socialización. O egocentrismo é un trazo propio nestas idades e é necesario que o superen. Neste sentido, o proxecto propón gran cantidade de actividades de grupo nas que os nenos e as nenas aprenderán comportamentos e normas, así como a compartir, a respectar, a participar e, en definitiva, a relacionarse cos demais.

Hai que valorar constantemente a participación, o compañeirismo, a axuda e o respecto cara aos demais, de tal forma que o neno e a nena se sintan inclinados a repetir eses comportamentos que lles reportan gratificacións afectivas e a superar o egocentrismo propio desta idade, desenvolvendo a súa capacidade de relación, a súa autonomía e a súa independencia.

A configuración do ambiente: marco do traballo educativo:

A configuración do ambiente é un dos eixes onde se asenta o significado da acción dos nenos e das nenas, para permitir ou inhibir o desenvolvemento das súas potencialidades.

O traballo de planificación do ambiente na escola infantil é transcendente para os diversos procesos de relación,

crecemento e aprendizaxe da comunidade educativa. O ambiente na escola infantil onde se vive e co que se interactúa envíanlles constantes mensaxes aos nenos e ás nenas e ás persoas adultas, que inflúen na súa maneira de actuar ao favorecer ou dificultar determinadas accións, actitudes e interaccións. O profesorado que exerza a titoría ten que cuestionarse de maneira permanente que medio físico, afectivo e relacional ofrecen e se este é coherente coa súa formulación educativa.

- Principio de colaboración con las familias:

A educación dos nenos/as non é só papel da escola, senón que tamén dos pais, polo que é preciso establecer lazos de comunicación entre ambas institucións, xa que ambas, familia e escola, son fundamentais no proceso de aprendizaxe dos rapaces. Debe existir unha continuidade entre o que fan dentro da escola e o que fan fóra dela polo que debe darse unha relación fluída entre ambas partes, e deste xeito haxa uns criterios comúns e unha pautas homoxéneas de actuación que favorezan o proceso de aprendizaxe e o desenvolvemento harmónico da personalidade dos nenos/as.

É preciso mencionar que esta metodoloxía será empregada en ámbalas dúas aulas de EI, as cales traballarán, como se pode ver na programación, os mesmos proxectos/unidades didácticas, adaptando en todo momento, as tarefas e actividades que se levarán a cabo, a idade dos discentes e ao ritmo de aprendizaxe de cada un dos nenos/as. Polo tanto, parte das actividades serán comúns aos tres grupos de idade, levando a cabo multitude de actividades conxuntas. Por esta razón, as unidades didácticas e a descripción das mesmas son comúns aos tres niveis.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Ferramentas tecnolóxicas: Ordenador de aula, PDI, conexión a internet, cámara de fotografía e cando sexa posible empregaremos o material do que disporá o colexio relacionado cos Polos Creativos.
Material funxible: convencionais e non convencionais
Material sensorial: mesa de luz, bandexas para a escritura sensorial (area, fariña...)
Material visual: carteis, bits, láminas...
Biblioteca de centro, de aula, libros, contos, álbumes...
Material curricular: Currículum, P.E....
Material artístico: pinturas, plastina, refugallo, pasta de modelado...
Material de psicomotricidad: estruturas de gomaespuma, cordas, balóns, táboas de equilibrio...
Material non estruturado: de refugallo, elementos naturais, pezas soltas...
Material de xogo simbólico (cocinita, bebés, banco de ferramentas...)
Comunidade educativa (Alumnado, persoal docente e non docente, familias) e calquera persoa que interveña na vida do centro (visitas,etc)
Proporcionados pola contorna, nun amplo sentido: todo o que se nos poida ofrecer no contexto que nos rodea. (parques, biblioteca Concello, monte, etc)
Instrumentos musicais.

As dúas aulas de infantil teñen material propio como son: material funxible, bits de intelixencia etc. a par de dispoñer de materia conxunto como é: todo o material sensorial, material artístico etc. Todo o material compartido atópase no hall de entrada do edificio ou na aula de material que hai ao fondo do edificio.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Será entendida como proceso que leva implícito unha serie de acordos para a posterior planificación do proceso educativo baseado na análise, tanto das competencias clave do alumnado como das necesidades do grupo. A xuntanza para realizar esta avaliación inicial levarase a cabo o día 28 de setembro, e para o que se terá en conta:

- Observación directa, sistemática e rexistrada da participación do alumnado nas actividades e propostas didácticas.
- Análise das producións do alumno/a: plásticas, escritas, musicáis, etc
- Información aportada polas familias ou titores legais.
- Diagnóstico do estado físico, emocional, coñecementos previos e limitacións de cada alumna e alumno

Suliñar o factor preventivo da avaliación inicial na atención á diversidade, tanto como medio para a identificación temprana das necesidades educativas como para proceder á aplicación das medidas que se consideren necesarias.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Criterios de cualificación:

Os criterios de cualificación están marcados pola consecución dos criterios para cada unidade segundo as táboas de indicadores que se elaborarán seguindo a escala de estimación: sen dificultade, en proceso, con dificultade de forma que, o alumno/a obterá a súa calificación en función do grado de consecución observado polo maestro/a.

Criterios de recuperación:

Este apartado non procede nesta etapa.

6. Medidas de atención á diversidade

Entendidas como o conxunto de medidas, ordinarias e extraordinarias, que teñen por finalidade adecuar a resposta educativa ás diferentes necesidades, características, ritmos e estilos de aprendizaxe, motivacións e intereses, así como á situación social, cultural e de saúde de todo o alumnado, se porá especial atención a finalidade preventiva, adaptando a práctica educativa ás características persoais do noso grupo e alumnado, así como aos seus intereses e necesidades, e a consideración da diversidade como un valor, defendendo así un modelo inclusivo que potencie a metodoloxía baseada na diversidade, igualdade de oportunidades, e colaboración e tamén na cultura tecnolóxica e innovadora, aproveitando as posibilidades das TIC para o alumnado (apps para estimulación da lincguaxe, razonamento, atención, etc)

Adequaremos sempre a estrutura organizativa do centro e a xestión da aula ás características do noso alumnado NEAE, e levaremos a cabo medidaas como:

- Organizar o aula de forma accesible, adecuaremos tempos e rutinas en base ás súas necesidades fisiolóxicas, afectivas, curriculares e de movemento.
- Adeuar á programación didáctica, realizarase unha interpretación flexible do currículo axustada ao grupo clase e ao alumnado con NEAE.
- Utilizar metodoloxía colaborativa e cooperativa, seguindo as liñas marcadas no P.E. do centro, seguindo os principios do DUA e propoñendo diferentes medios de acceder á información, de expresarse e de motivar ao alumno.
- Adaptar os tempos, instrumentos e procedementos de avaliación, usando os que mellor se adapten ás características de éste alumnado.
- Aproveitar as posibilidades das TIC para todo tipo de alumnado utilizando diferentes apps para estimulación da lincguaxe, o razonamento e la atención.
- Buscar de maneira continua interactuar co alumnado NEAE, estimulando a súa iniciativa e promovendo o interese por aprender.

- Transmitir a información de maneira clara, concisa e con frases/explicacións cortas.
- Secuenciar as tarefas, incluso con referencias visuales como pictos e axendas.
- Traballar con axudas directas e demostracións (traballo de modelado e imitación).
- Diseñar propostas didácticas seguindo o modelo TEACCH
- Evitar tarefas repetitivas sen interese para o alumnado, que poden facer aparecer conductas disruptivas ou inadecuadas, a non ser o caso de aqueles alumnos que polas súas necesidades facer este tipo de actividades para reforzar aprendizaxes e aportar seguridade.
- Primar o esforzo e non o resultado, intentando sempre aumentar a autoestima, adoitando un enfoque emocional nas actividades, tanto como medida preventiva da discriminación como medio para a valoración das diferencias.
- Ofrecer propostas onde o alumnado poida participar en base as súas capacidades levando a cabo propostas SEM para aquel alumnado que o necesite.
- Ofrecer sempre situacións de éxito, para ir aumentando a dificultade progresivamente.
- Intervir educativamente sempe dende un enfoque multidisciplinar: (titoría, DO, familia ou titores legais, servicios sanitarios, sociais, etc).

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7
ET.1 - Desenvolvemento afectivo e xestión emocional	X	X	X	X	X	X	X
ET.2 - Hábitos de control corporal.	X	X	X	X	X	X	X
ET.3 - Pautas elementais de convivencia e relación social.	X	X	X	X	X	X	X
ET.4 - Educación para o consumo responsable.	X	X	X	X	X	X	X
ET.5 - Educación igualitaria e libre de estereotipos.	X	X	X	X	X	X	X

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Contacontos	Solicitaremos ao longo do curso diferentes contacontos para traballar os temas transversais como a igualdade de xénero.	X		
Saída de campo	Realizaremos saídas pola contorna para visualizar o paso no tempo, e identificar elementos propios da zona.		X	
Proxectos medioambientais	Poderáse participar en proxectos baseados na recuperación e defensa da natureza.		X	
Teatro	Actividades lúdica para ver a representación dun conto traballado na clase en lingua inglesa.		X	
Conmemoracións e festas	A comunidade educativa poderá planificar e participar en distintas celebracións ao longo do curso.	X	X	X
Vista a unha granxa	Na unidade 6 os nenos/as aducirán a visitar a unha granxa.		X	

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Saída de fin de curso.	Actividade lúdica para descubrir a contorna e para conmemorar o final de curso.			X

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
Deseño das actividades adecuadas ao alumnado
Temporalización de actividades adecuada.
Metodoloxía empregada
Individualización do proceso ás características de cada alumna/o.
Organización xeral da aula e o aproveitamento dos recursos
Utilízase diversidade de materiais para accederá información, para expresarse e para fomentar a motivación.
Medidas de atención á diversidade
Contémplanse todas as NEAE no deseño das actividades.
Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais
Existe coordinación co equipo docente.
Promóvese a participación das familias.

Descrición:

Todos os indicadores de logro teranse en conta para recoller información sobre o proceso de ensinanza para poder modificalo e melloralo

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

Haberá un seguimento a través da aplicación Proens dende a coordinación de ciclo en infantil ao rematar cada trimestre.

9. Outros apartados